

Bogvennen 1988

Vore bøgers
udstyr
1888 og 1988

Med tanke på
Xylografen

Bogvennen 1988

Vore bøgers udstyr 1888 og 1988

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Med tanke på Xylografen

Redaktion: Christian Ejlers

Erik Ellegaard Frederiksen

Anne Rohweder

Typografi: Eli Reimer

Forening for Boghaandværk

Christian Ejlers' Forlag

Bogvennen 1988 er udgivet med støtte fra
Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond
Bikubefonden
Carlsbergs Mindelegat for Brygger J.C.Jacobsen
Lillian og Dan Finks Fond
Landsdommer V.Gieses Legat
Konsul George Jorck og Hustru Emma Jorck's Fond
Overretssagfører L. Zeuthens Mindelegat

Bogvennen 1988
er sat og trykt hos P.J.Schmidt A/S i Vojens
Reproduktioner udført af
Bernh.Middelboes Reproduktionsanstalt Aps, København

Papiret er Micha offset 100 g fra
De Forenede Papirfabriker
Bogbinderarbejdet udført af
Chr.Hendriksen & Søn, Skive

Omslaget er Micha offset 250 g

Bomærket på omslagets forside
er reproduceret fra Hans Tegnens første udkast
til mødeindkaldelse den 16.januar 1988

© Forening for Boghaandværk 1988
ISBN 87 72 41 9881

Bogvennen 1988

Indhold

	Redaktionens forord	7
F. Hendriksen	Vore Bøgers Udstyrelse. F. Hendriksens mening om dansk boghåndværk i 1884	9
Erik Dal	„Vore Bøgers Udstyrelse“ genlæst i 1988	17
Eli Reimer	Lad os fejre jubilæet med en ny lærebog	33
Eli Reimer og Bent Rohde	Typografi, teknik og tilrettelægning	40
Austin Grandjean	... er tålmodigt	50
Ole Brinch	Moderne reproduktionsteknik	59
Bent Irve	Midt i forvandlingsfasen Lidt om illustrationskunstens vilkår og bevægelser gennem den seneste snes år	67
C. F. Simonsen	Den illustrerede bog i de fires tegn	83
Birgit Sylvander	Den leksivuelle bog, fagbogen	92
Nils Fløistrup	Industriel indbinding af bøger	113
Michael Buhl	Den lukkede bog	116

Forord

Skønt denne udgave af *Bogvennen* udsendes i hundrede året for Forening for Boghaandværks stiftelse, er den ikke nogen jubilæumsbog i gængs forstand. Foreningens historie indtil 1963 er i øvrigt behandlet indgående i Vald. Petersens F. Hendriksen biografi, hvor ikke mindst tilblivelsen og dens første tid er skildret levende og nærværende. Så noget egentligt tilbageblik er der for så vidt ikke brug for.

Redaktionen har imidlertid taget sit udgangspunkt i den artikel, som xylograf Frederik Hendriksen skrev i *Politiken* Anden Juledag i 1884, hvori han tager bladet fra munden i en til tider barsk kritik af sin samtids typografiske status. Den er her tilføjet illustrationer af de mange omtalte bøger samt andre, der kan være med til at give os et indtryk af tidens udgivelser. Den er desuden suppleret med en kommenterende tekst, som skulle sætte os i stand til at opleve Hendriksens milieu og dermed forstå hans reaktion. Fire år efter førte hans tanker til den konstruktive oprettelse af en forening til højnelse af det danske boghåndværk, og yderligere fem år efter kunne han åbne den lige så tiltrængte Fagskolen for Boghaandværk. F. Hendriksen ikke blot kritiserede, han var i højeste grad en handlingens mand, som ønskede resultater. Og dem opnåede han at se.

Den omtalte artikel gennemgår alle bogens aspekter: skrift, papir, tilrettelægning, illustrationer og bind. Og med disse stikord som grundlag sætter *Bogvennen* i sin anden del denne række temaer i relation til vor egen situation. De enkelte temaer behandles af specialister på de pågældende områder, og redaktionen har stræbt efter at anlægge såvel en teknisk som en kunstnerisk indfaldsvinkel på de valgte temaer. Herved holdes en forhåbentlig nyttig status i en periode, der mere end nogensinde er under forandring. Læseren skulle herved kunne drage sammenligning med en situation for hundrede år siden og selv finde frem til de nødvendige konklusioner.

Forening for Boghaandværk kunne ikke have udsendt en så omfattende publikation uden generøs støtte fra en række fonde. Hertil kommer frivillig medvirken fra både forfattere og tilrettelægger. Og endelig har trykkeri, reproduktionsanstalt, bogbinderi og papirfabrik ydet deres bidrag i form af symbolsk eller slet ingen betaling. Vi siger hermed tak til alle, som på denne måde har villet være med til at fejre de hundrede år på en måde, der forhåbentlig føles helt i F. Hendriksens ånd.

